

notitie

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 96810
2509 EJ Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	5. lijsten open standaarden		
Bijlagen:	Zie hiernaast		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Stuurgroep open standaarden		
Datum:	22 augustus 2012	Versie	1.0
Betreft:	Open standaarden		

Bijlagen

Doel

B Toetsingsprocedure en criteria 1.2c

Ter besluitvorming

C Aanmelding
Metapatroon

- 1) Nieuwe versie toetsingsprocedure en criteria
- 2) De aanmelding van Metapatroon voor de ptolu -lijst
- 3) Voorstel update lijst gangbare standaarden
- 4) Voorstel onderzoek naar beveiligingsstandaarden

Ter kennisname

- 5) Start van de openbare consultatie van de getoetste standaarden
- 6) Verwachte aanmeldingen nieuwe standaarden

Ter besluitvormingDatum
22 augustus 2012**Ad 1. Nieuwe versie van de toetsingprocedure en criteria.
[Bijlage A]**

Sinds mei 2011 gebruikt BFS een nieuwe procedure met aangepaste set criteria voor het toetsen van standaarden. Aan het einde van 2011 heeft deze procedure reeds een kleine update gehad om duidelijker businesscase informatie uit de toetsingsprocedure te verkrijgen en beter inzichtelijk te maken welke elementen onderdeel uitmaken van degelijk (versie) beheer van de standaard.

De wens van enerzijds het College, om de toegevoegde waarde van standaarden nadrukkelijker weer te geven in de Forumadviezen en anderzijds de wens van het Forum, om de procedure meer af te stemmen op de adoptieactiviteiten (die volgen na een eventuele opname van de getoetste standaarden¹) heeft geleid tot een aantal aanpassingen. (zie voor het geheel bijlage A, de wijzigingen worden aangegeven in rood)

Samengevat gaat het om de volgende aanpassingen:

- 1) Het criterium Toegevoegde Waarde wordt als eerst behandeld tijdens de toetsing en niet meer het criterium Open Standaardisatieproces. Dit om het belang van het eerste punt te benadrukken.
- 2) Aan het onderdeel 'Basisinformatie aanmelding standaard' is vraag 1.10 toegevoegd: *Hoe werkt de standaard en wat maakt deze mogelijk?* (dit kwam eerder slechts terug bij de (soms erg technische) beschrijving van het Functionele Toepassingsgebied)
- 3) Er is een derde deel aan de procedure toegevoegd: *'Adoptieactiviteiten Forum en College'*. In dit deel wordt geïnventariseerd of de adoptie van de standaard ondersteund kan worden en welke stappen hiervoor gezet dienen te worden. Dit deel van de procedure geeft vorm aan een uitgebreider en concreter adoptie-advies en vervangt de toetsingsvraag: *'Heeft de standaard baat bij een uitgebreid adoptie-advies van Forum en College?'* (4.2)

De stuurgroep vraagt het Forum in te stemmen met deze wijzigingen.

**Ad 2. De aanmelding van Metapatroon voor de ptolu-lijst
[Bijlage B]**

Op 9 juli jl. is Metapatroon aangemeld als nieuwe standaard voor de 'pas toe of leg uit'-lijst door Information Dynamics. Metapatroon biedt een modelleermethode welke een eenduidige betekenisordening voor informatieverkeer op stelselschaal mogelijk maakt. Forum Standaardisatie heeft in 2010 en 2011 deelgenomen aan het Essence consortium waarin Metapatroon een belangrijke rol speelt.

¹ Zie forumnotitie [FS-20130903.07](#)

Op basis van de aanmelding heeft de stuurgroep zich gebogen over de volgende vraag: Valt Metapatroon binnen de scope van de lijsten? De uitkomst van deze vraag is bepalend voor het al dan niet verder in procedure nemen.

Datum
22 augustus 2012

De stuurgroep is van mening dat Metapatroon niet binnen de scope van de lijsten valt. Metapatroon is een modelleermethode. Deze maakt het mogelijk dat in een volgende stap de uitwisseling van de achterliggende gegevens via standaarden plaatsvindt, maar de methode speelt geen directe rol bij het uitwisselen van de gegevens. Dit geldt ook voor andere modelleermethoden.

Naast deze conclusie geeft de stuurgroep mee dat Metapatroon (indien deze methode wel binnen de scope van de lijst zou passen) op basis van de score op de toetsingcriteria niet zonder meer in aanmerking zou komen voor opname. Metapatroon lijkt op dit moment bijvoorbeeld niet te voldoen aan de criteria "Open Standaardisatieproces" en "Draagvlak".

De stuurgroep adviseert het Forum Standaardisatie de standaard niet in procedure te nemen voor de 'pas toe of leg uit'-lijst, maar in plaats daarvan een plek te geven op de Landkaart Semantiek, die momenteel door het Forum wordt opgesteld (zie ook Forum-agendapunt 10: Semantiek).

Het Forum wordt gevraagd hiermee in te stemmen.

Ad 3. Voorstel update lijst gangbare standaarden

De originele samenstelling van de lijst met gangbare standaarden dateert van 2009. Sindsdien is de lijst een aantal keren aangevuld n.a.v. nieuwe aanmeldingen.

Uit een inventarisatie van vergelijkbare lijsten, die in gebruik zijn bij andere EU-lidstaten, blijkt dat er inmiddels een aantal aanvullende standaarden zijn aan te wijzen die een nuttige toevoeging zijn op deze lijst.

Een probleem met gangbare standaarden is dat het moeilijk is om hiervoor een betrokken aanmelder te vinden. De standaard is immers gangbaar en mede daardoor voelen weinig zich geroepen de standaard aan te melden en door de toetsingsprocedure te begeleiden.

De Stuurgroep Open Standaarden vraagt het Forum om in te stemmen met het uitzetten van een opdracht waarbij:

- 1) de opdrachtnemer inventariseert welke standaarden in aanmerking komen als aanvulling op de lijst met gangbare standaarden;
- 2) de opdrachtnemer voor deze standaarden een aanmelder zoekt en deze benadert.

Het voornemen is om deze opdracht in september 2012 uit te zetten. De verwachte kosten van de opdracht passen binnen de begroting van 2012.

Datum
22 augustus 2012

Ad 4. Voorstel onderzoek naar beveiligingsstandaarden

Achtergrond

Met de toename in elektronische dienstverlening door overheden neemt ook het belang van de beveiliging van deze dienstverlening toe. Bovendien is e-beveiliging al geruime tijd een actueel onderwerp².

Het Forum en College hebben een aantal standaarden op de lijsten staan, die bijdragen aan een effectieve beveiliging van de verschillende domeinen, waarin e-beveiliging een rol speelt. Op dit moment is er echter onvoldoende zicht op welke standaarden nog meer van belang zijn voor beveiliging en hoe deze standaarden met elkaar samenhangen.

Inventarisatie beveiligingsstandaarden

De Stuurgroep Open Standaarden wil een inventarisatie laten uitvoeren om de verschillende standaarden, die een rol kunnen spelen bij de beveiliging van de verschillende domeinen, in kaart te brengen en deze bovendien in samenhang weer te geven.

Concreet zullen bij deze inventarisatie de volgende vragen beantwoord worden:

- Welke domeinen zijn te onderscheiden als het gaat beveiliging van elektronische dienstverlening? (denk bijvoorbeeld aan internet, email, documentbeveiliging, systemen, stelsel en personen)
- Welke standaarden in de verschillende domeinen zijn van belang?
- Welke eigenschappen hebben deze standaarden (wat maken ze mogelijk)
- Hoe hangen deze standaarden samen met andere standaarden (op de lijsten, maar ook met standaarden die nog niet op de lijsten staan)
- Moet het Forum hier in de toekomst aandacht aan besteden? (bijvoorbeeld door de aanmelding van deze standaarden voor de lijsten te stimuleren).

Overige initiatieven

Er is nadrukkelijk gekozen voor een brede inventarisatie van standaarden. Momenteel lopen er namelijk buiten het Forum een aantal initiatieven welke meer richting een kader of zelfs een architectuur voor e-beveiliging (of meer specifiek authenticatie en autorisatie) werken:

- De NORA wordt uitgebreid met een nieuw beveiligingskatern

² Denk aan bijvoorbeeld Iektober, maar ook meer recent; de phishingmails uit naam van de Belastingdienst. Zie ook Forumagendapunt 4: adoptie.

Datum
22 augustus 2012

- minBZK, minEL&I en de Belastingdienst zijn momenteel gezamenlijk in een werkgroep aan het bekijken of een Nederlands stelsel voor eID (electronische identiteit) opgezet kan en moet worden. Hierover wordt begin oktober besloten.

Aanvullend op de Forum-inventarisatie van beveiligingsstandaarden zal, waar mogelijk, aangehaakt worden op bovenstaande initiatieven. Hoe dit het best ingevuld kan worden, zal in overleg met de betrokken partijen worden vastgesteld.

Het Forum wordt gevraagd in te stemmen met het voornemen om

- 1) een eigen inventarisatie te starten naar verschillende beveiligingsstandaarden en de samenhang tussen deze standaarden
- 2) waar mogelijk aan te haken op bestaande initiatieven zoals het nieuwe NORA katern beveiliging en het Nederlandse stelsel eID. BFS zal contact opnemen met de betrokken partijen om hier invulling aan te geven.

Ter kennisname

Ad 5. Start openbare consultatie van de getoetste standaarden

9 augustus is de openbare consultatie gestart van de expertgroepadviezen m.b.t. de volgende standaarden:

- **Semantisch model e-factureren** (*factuurelementen en betekenis*)
- **eHerkenning overheidskoppelvlak** (*digitale identificatie en authenticatie*)
- **NTA9040 i.h.k.v. het Ondernemingsdossier** (*hergebruik van ondernemingsinformatie*)

De consultatie loopt t/m 23 september.

De volledige adviezen en consultatiedocumenten zijn te vinden op de website van het Forum en College:

<http://www.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/aanmelden-en-toetsing/openbare-consultatie/>

Ad 6. Verwachte aanmeldingen nieuwe standaarden

Datum
22 augustus 2012

Met de (potentiële) aanmelders van de volgende standaarden heeft BFS een verkennend gesprek gevoerd:

- MES-1 en MES-2

MES 1 en MES 2 zijn een beperking op de Unicode karakterset UTF8 (die is opgenomen op de lijst met gangbare standaarden) .

Door het aantal (in software) ondersteunde karakters te beperken, wordt de kans kleiner dat ontvangen informatie (bijv. een document of databaseveld) karakters bevat welke niet in de software ondersteund worden. Daarnaast is de betreffende software (door het ondersteunen van minder karakters) eenvoudiger en voordeliger te onderhouden. Beide standaarden worden aangemeld voor de pas toe of leg uit lijst met een eigen organisatorisch werkingsgebied.

- WCO datamodel

Het WCO datamodel is eerder (onder de naam **WDO** datamodel) besproken door het Forum, maar nooit officieel aangemeld. Momenteel is de Belastingdienst/Douane alsnog een aanmelding voor de pas toe of leg uit lijst aan het voorbereiden.

Voor beide standaarden geldt dat deze naar verwachting voor 6 november worden aangemeld.